

Dolgozat címe: Weimári vizsla vadászat, képzés, tenyésztés kérdésköre

A dolgozatot készítő hallgató neve: Tillmann Anita

Szak, képzési szint és munkarend megnevezése: Kynológus szakirányú továbbképzési szak, levelező

Intézet/tanszék (ahol a dolgozat készült) megnevezése: Állattenyésztési Tudományok Intézet

Belső témavezető: (név, beosztás, munkahely megnevezése): Ujhelyi Tamás, Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet

A weimári vizsla magyarországi fajtagondozó szervezetének, a Német Vizslaklubnak az éves közgyűlésein rendre felmerül az a gondolat, hogy a szervezet által gondozott fajták esetében lehetne valamilyen módon a fajtagondozó ország vizsgarendjéhez igazodni. Szigorúbb értelemben már a tenyésztésbe vétel feltételeként, megengedőbb lehetőségként a prémium törzskönyv kiadhatósági feltételeként. A témafelvetésben arra kerestünk válaszokat a fajtaspecifikumokra kitérve, miben is tér el a német vizsgarend a magyar vizsgarendtől, illetve milyen következményekkel járna a német vizsgarendhez történő igazodás a fajta szempontjából már a tudatos tenyésztés, tenyésztési mód megválasztásával kezdve.

A német vizsgarendhez történő igazodásnak

- elvi akadálya nincs, az éghajlat, domborzati viszonyok, a vadászható fajok, vadászidények mutatnak akkora átfedést, ami már biztosítja az igazodás elméleti lehetőségét és értelmét
- jelenthet előnyt mind egyedi, tenyésztői szinten, mind a populáció vonatkozásában

A német vizsgarendnek történő megfeleléshez fontos a fajta ismerete, történetének áttekintése, az eredeti tenyésztési céljainak, vadászati karakterisztikájának meghatározására. A weimári vizsla vizsgarendhez kapcsolódó viszonyát a munkajellemzők és tenyésztési elvek vonatkozásában – mivel a német vizsgarend a német vadászati hagyományokon alapul –, érdemes a korabeli források alapján értelmezni.

Vadászati hasznosítás szempontjából a weimari vizsla egy közép-nagy méretű, erőteljes testfelépítésű kontinentális vizsla. Dokumentált tenyésztése csak a 19. században kezdődött meg, de ennél régebbi fajtának számít. Eredetére több elmélet is létezik, például a Chien de Saint-Hubert, „Szent Hubertus” elmélet, a Chiens Gris vagy Gris de Saint-Louis, „Szürke kutya” elmélet, a GSP elmélet, az „Altdeutsche Bracke”, „tisztá vonal” elmélet, a „Leithund”

elmélet. Az eredetelméletek különbözőek ugyan, de a közös vonás a vélelmezett kopó eredet, annak örökségeivel együtt.

A fajtára vonatkozó német vizsgarend és magyar vizsgarend összehasonlítása a tenyésztéshez szükséges Képességvizsga (KV) és Verbands-Jugendprüfung (VJP), illetve az Őszi tenyészvizsga (ÖTV) és Verbands-Herbstzuchtprüfung (HZP) vonatkozásában végezhető el. Az eltérések alapvetően 2 csoportba rendezhetőek, megjelennek egyrészt a konkrét feladatok, illetve azok súlyozása szempontjából, illetve a vizsgák előfeltételeiben, lebonyolítási módjaikban megjelenő eltérések formájában. Feladatok tekintetében a differenciáltabb értékelésre lehetőséget adó német vizsgarend időben hosszabb, fizikai és mentális értelemben megterhelőbb. Természetes körülmények között, több körben és több szempontból vizsgálja a kutyák örökletes tulajdonságait, kitér a meleg nyomkövetésre, a vadászati módra is, a fegyelem helyett a vadász és a kutya közti kontaktusra helyezi a hangsúlyt és komoly részt kap benne a karakter és küllemteszt, azonban a vízi munka állatvédelmi okokból kevesebb szerepet kap. Előfeltételek szempontjából viszont a német vizsgarend sokkal nagyobb kötöttséget jelent, a kutya vezetője vadászengedéllyel kell, hogy rendelkezzen, a vizsgák csak meghatározott időszakokban tarthatóak meg, rajtuk csak meghatározott életkorig vehetnek részt a kutyák, amelyeknek a vizsgák időpontjára megfelelő fizikai kondícióval is rendelkezniük kell a vadászati képességeken túl. Így a német típusú vizsgákon való megmérettetések – amely a fajtajellegnek jobban megfelel – a fajta késői érése és fajtajellege miatt mind tenyésztésre, mind a képzésre vonatkozó koncepcionális konzekvenciákat hordoznak magukban. A minőségi szelekcióra alapuló, megfelelő időszakban történő alomvállalás, a felvezető és kutya kapcsolatára épülő képzés és vadászati gyakorlati alkalmazás elengedhetetlen az eredményes vizsgákhoz és tenyésztéshez.